

RAHUTEGIJA

NR 38
MÄRTS 2016

„Õndsad on rahutegijad, sest neid hüütakse Jumala lasteks.“ (Mt 5:9)

EESTI VABARIIGI SÜNNIPÄEVAKS

Kõne Eesti Vabariigi 98. aastapäeva jumalateenistusel 24. veebruaril 2016 Nõo Püha Laurentsiuse kirikus.

Armas Nõo rahvas!

„On asju, mille ees ka kõige tuimem süda ei saa jääda külmaks. Kui ema paneb poja eest pea pandiks või isa ohverdab jõu ja elu oma perekonna eest, siis leidub vast mõnigi, kes kõnnib külmalt mööda ja peab seda endastmõistetavaks.

Kui aga mehed jätavad maha isikliku elu ning ründavad rühmiti terve sünnimaa eest, kui ükski surm vaenlase relva all ei kohuta, kui ollakse valmis kõik andma, et kodu pääseks vabaks — siis tunneb tuimemgi süda, et säärases teos on ebatavalist suurust ja õilsust.“

Nõnda kirjutas ajaleht Postimees Tartu Vabadussõja mälestussamba, Kalevipoja samba avamise puhul 17. septembril 1933.

Aasta hiljem sai siia Nõo kirikusse paika mälestustahvel neljateistkümneme Vabadussõjas langenud kodukandi mehele. Noorim neist on minu koolivend Johannes Luiga, kes magab siinsamas lähedal Nõo kalmistu tammede all oma isa-ema kõrval, tosina sammu kaugusel meie pere kalmudest. Eesti kõige noorem Vabadusristi kavaler.

Pärast seda, kui Tartu oli jaanuaris 1919 enamlastelt tagasi võidetud, oli Treffneri gümnaasiumisse, kus Johannes õppis, tulnud ohvitser ja kutsunud poisse sõjaväeteenistusse. Pangodi metsavahi poeg Johannes oli üks, kes kutset järgis. Tema vanem vend kolonelleitnant Oskar Luiga juba sõdis 3. soomusrongi ülemana.

Et väeossa vastu võetud saada, pidi 14-aastane Johannes end aastatelt vanemaks ütleva. Uljas soomusrongi luurekomando sõdur sai rindel olla vähem kui kolm kuud. Ta langes 25. aprillil 1919 Sänna lahingus.

Kui me nüüd küsime Johannes Luiga kohta, tema eluloo kohta — siis teame väga vähe. Oma Vabadusristi ei saanud ta kanda, talle kingitud Jõekalda talu Virumaal ei jõudnud ta harida.

Johannes Luigal ei olnudki õieti võimalust ilmas elada, meil on see võimalus. Eesmärk ja kohustus on jäänud aga täpselt samaks, mis sada aastat tagasi — oma riik ja rahvuslik kasvatus.

Televiisori ja arvuti abil isamaa-armastust suurt ei edenda, seepärast tõstkem pilgud helendavate ekraanide kohalt sagedamini taevatahtede poole. Vaadake neid lumiseid kuuski, toimetavaid tihaseid. Kevadel rändavaid haneparvi, suvel kuldseid viljapõlde, sügisvärvides metsi. Kui te olete Eesti patrioodid, siis paremat kohta te elamiseks ei leia.

Lõunaeestlasel on omad küngad, orud, metsatukad ja soolapid armsamad kui ükskõik mis muud asjad maailmas.

Minu vanaisa Juhan Püttsepp, kes sündis Rõhu külas ja elas lapsena Soova veskijärve kaldal, tuli siia kirikusse küllap hobusevankri sõites. Läänud kevadel tulime Soova veskikoha juurest siia Nõo kirikusse jalgsi. Lagle Pareki eestvedamisel on Pirita kloostri sõprade selts rajamas palverännuteed Pirita kloostrist Vastseliina linnusesse ja meie kõndisime siis rajakirjeldust koostades Puhjast Näkku ja Nõost Kambjasse.

Juhani Püttsepp. Foto: *INGMAR MUUSIKUS*

EESTI VABARIIGI SÜNNIPÄEVAKS

Algus vt lk 1

Tavaliselt ju ikka sõidad autoga. Ka läbi Nõo, kodust Peedult Tartusse sõites. Nõo kirikust möödudes lasen parema käe rooliratta küljest lahti ja kratsin sellega abikaasa sääremarja, kes tagaistmel lapse kõrval istub. Nõo kirik on meie jaoks oluline tähis, aga aega peatuda enamasti pole. Siis mööda poest, kuhu sisse astudes alati kohtab toredaid tugevaid kujusid. Mööda vasakut kätt asuvatest koolimajadest, kus õpivad eriliselt kokkuhoidvad õpilased. Mööda kalmuaiast, kus jõuluõhtul süttib küünaldemeri, millesarnast ma Eestis mujal näinud pole. Siis olemegi juba suure tee peal.

Jalgsi kõndides näeb sada korda rohkem. Juba mitu kilomeetrit eemalt, tulles Tõravere poolt, hakkab paistma üle põldude Nõo kiriku torn.

Torn, mis oli omal ajal ju täiesti metsa kasvanud, unustatud. Viimane kord juhtus see Põhjasõja aastail. Inimesi oli pärast sõda nii vähe, et kuke kiremistki polnud kuulda. Mõtelda, sellised ajad oleme me üle elanud... ja ellu jäänud.

Kui Nõo kiriku kellamees Toivo ülestõusmispühadel kella helistab, võpatavad kiriku ümber pesitsevad künnivaresed. Kella kumin kostab aga kaugemale, oleneb tuulest, Meerile ja Lukele välja.

Kuskil Unipiha kandis võiks ühe künka otsast korraga näha

kahe kiriku, Nõo ja Kambja torne — kui seda võsa vahel poleks.

Elame siin Lõuna-Eestis, aga oleme osake suuremast, oleme osa tervest Eestist.

Ajad kaovad, sambad kuluvad, kuid mälestused suurist asjust jäävad igaveseks. Kuld on pudenenud koolivend Johannese hauakivi tähtedelt Nõo kalmuaias, kuid mitte meie südameist.

Ja nüüd on Hugo Treffneri gümnaasium, selle kooli õpilased ja vilistlased koos vallaga võtnud korda teha Luigade pere puhkepaiga Nõo kalmistul. Nagu ütles Treffneri direktor Ott Ojaveer, saab kirjad Johannes Luiga hauakivil suvistepühadeks üle kulutatud.

„Oh Issand Jeesus, armas ja kallis Ünnistegija, lase meie maad ja rahvast igal ajal kui rohu aeda õitsta. Lase teda meealelikaks olla, millel iial elavast veest puudu ei ole, ja viinamäeks, keda Issanda parem käsi on istutanud ja keda sina rohkesti kastad ja mida sina hoiad ööd ja päevad, nõnda et ta haljendab ja tema lehed ei pudene. Oh helde ja armulik Jumal, kingi meie maale, tema rahvale ja kogudustele seda õnnist au, et sina ise tema keskel elad.“

Nii kõneles pastor Martin Lipp 1894. aastal kirja pandud palves Isamaale ja nii kõnelen teile mina täna. Veelkord — järgides meie kiriku nimipühaku Laurentsiuse sõnumit —, armasta Jumalat üle kõige ja ligimest nagu iseennast!

Juhani Püttsepp

VALGUS NÕO KIRIKUS

1937. aasta 21. jaanuari ajalehes Eesti Kirik on kirjas, et 1936. aasta sügiseks jõudis Ulila elektrivabrikust Nõkku elektrivool. Kohe võeti üles mõte, et võiks kirikusse elektrivalguse sisse seada. Asuti koguma annetusi ja abi tuli sealt, kust seda kõige vähem osati oodata. Nimelt tulnud ühel pühapäeval koguduse kantseleisse keegi koguduse liige, lesknaine, kes öelnud õpetajale järgmist: „Minu mehe surmast möödub tänawu sügisel 10 aastat... Nüüd, juba kümme aastat üksi lesena kokkuhoidlikult elades, on kogunenud raha. Olen juba vana, kes teab, mis sellest rahast tulevikus saab, võib-olla on ta koguni pahanduseks pärijaile. Kuulsin teie palvet kogudusele annetada elektrivalgustuse heaks, otsustasin seda toetada ja siin on 35.000 senti — nii vähemalt läheb see raha hea ettevõtte toetuseks minu mehe 10-da surmaaastapäeva mälestuseks.“ See lesknaise ühekordne toetus sai tõekeks elektrisüsteemi paigaldamisel kirikusse. Jätkati annetuste kogumist ja saadigi sobiv summa kokku. Elektri sisseseadmine läks maksma 573 krooni. Esimene jumalateenistus äsja paigaldatud elektrivalgusel toimus luutsinapäeval, 13. detsembril 1936. Ajaleht märgib, et koguduse osavõtt oli haruldaselt elav ja soe ning et ülev ja võimas mulje jäi sellest jumalateenistusest järele!

Tänavu, 79 aastat hiljem, võime taas röömustada uuenenud

Meie koguduse juhatuse teenekas esimees Madis Kanarbik.
Foto internetist

elektrisüsteemi ja valgustuse üle Nõo kirikus. Suvel ja sügisel nägid kirikus elektrisüsteemi renoveerimise ja moodsa valgustuse paigaldamisega vaeva neli tublit elektrikut Kalle Poola, Urmas Lüpsik, Johannes Siivask ja Tanel Simson, kes heast tahtest töötades renoveerisid kiriku elektrikilbi, vahetasid vanad juhtmed kirikussaalis, paigaldasid rõdude alla uued valgustid, renoveerisid torni valgustussüsteemi ja paigaldasid ka sinna

kaasaegsed valgustid. Kooriruumi paigaldati kaasaegsed suundvalgustid, mis on suunatud Tõnis Grenzsteini poolt 1895. aastal valmistatud altarimaalile ja Jaan Koorti poolt tehtud neljale apostlikujule altaril. Ka kiriku välisuste kohale seati üles uued valgustid. Viimase tööna võeti Kalle Poola eestvõttel ette altari elektri- ja valgustussüsteemi renoveerimine. Parandati altari külgedel olevad kaks seitsmeharulist elektrivalgusega lühtrit ning renoveeriti altari tipus olev suur 64 elektripirniga valgustatud puurist.

Koguduse vanemad liikmed olid varem rääkinud, et altari tipus olev rist on pühendatud Vabadussõja kindralile Pödderile. Vanu Postimehi uurides ilmneski, et tegu on kindral Ernst Pödderi (1879–1932) mälestusele pühendatud ristiga. 1938. aasta 27. märtsi Postimehes on lühike artikkel pealkirjaga „Kindral E. Pödder'i mälestuse jäädvustamine kirikus“ ning sellele järgneb 1938. aasta 1. aprilli numbris veel üks lühisõnum pealkirjaga „Kindral E. Pödderi mälestusjumalateenistus Nõos“. Neist kahest artiklist selgub, et kindral Ernst Pödderi ema oli pärit Nõo kihelkonnast Aru vallast Jõnni talust. Siin abiellus ta Jakob Pödderiga Alatskivilt ning nende abielust sündis poeg Ernst, pärastine kindral ja Landeswehri purustaja Vabadussõjas.

Postimehes kirjutatakse: „Nõo kogudus on uhke, et tema keskelt on võrsunud kindral-sangari ema ja tahab seda eriliselt esile tõsta. Nimelt on leitud seda kõige kohasemalt teha Nõo kirikus kui tema kodukirikus. Nõo kiriku altari pahempoolse raamistikuga külge on üles seatud seitsmeharuline lühter tema abikaasa Jakob Pödderi mälestuseks. Samalaadiline lühter vastavate pealkirjadega paremale. Altari tippu, kiriku suure kaare alla, isa ja ema vahel, nende juba elustlahkunud poja kindral Ernst Pödderi mälestuseks suur, üle meetri pikkune elektripirnidega valgustatud rist. Nende kolme esemega on tahetud jäädvustada Nõo kirikus kindral E. Pödderi mälestust. Sel puhul on Nõo kirikus neljapäeval, 31. märtsil (1938. a.), kell 6 õhtul wastav mälestusjumalateenistus ühes uute esemete õnnistamisega. Igale Nõo

kirikusse sisseastujale meenutagu nende kolme ülalkirjeldatud eseme elektrivalgus ühe samast kihelkonnast võrsunud ema tungi valguse poole ja tema poja eneseohverdavat võitlust Eesti iseseisvuse eest.“ Artiklitest selgub veel, et altari küljes olevad lühtritid ja puuristi kinkis kirikule kindral Ernst Pödderi Berliinis elav vend – arvatavasti Erich Pödder – ning et nende mälestusesemete väärtus olnud kokku umbes 300 krooni.

Tänu tublide elektrikute tööle on need kolm mälestuseset nüüd restaureeritud ja säravad endises tulede hiilguses Nõo kiriku altaril. Nõo kogudus avaldas oma tänu tublidele elektrikutele kontserdil Nõo kirikus luutsinapäeva eel 11. detsembril. Kontserdil tutvustati ka Nõo kiriku meesansambli uut CD-d „Kiida nüüd Issandat, minu süda!“ Kontserdil tänati kõiki koguduse häid koostööpartnereid. Kogudusel on, mille eest tänulik olla: tänavu suvel ja sügisel on paigaldatud kiriku vee- ja kanalisatsioonitorustik, renoveeritud on elektri- ja valgustussüsteem ning Markus Kasemaa eestvõttel on valminud koguduse uus koduleht. 11. detsembri tänuteenistuse ja kontserdi korjanduse tulud lähevad Nõo kiriku ja kõrvalhoone restaureerimise fondi. Nõo kogudus on iseäranis tänulik Pühakodade programmile ja kõigile eraannetajatele, kelle toetusega said sel suvel ja sügisel kirikus elektritööd tehtud. Annetajate hulgas on mitmeid Nõo koguduse liikmeid ja koguduse sõpru. Teiste hulgas on oma annetused kiriku restaureerimistööde heaks teinud mitmed Nõo kooli vilistlased. Nõo kogudus jätkab annetuste kogumise kampaaniat, et järgmisena remontida kiriku kõrvalhoone, kiriku käärkamber ja loomulikult ka kirikuhoone ise, mis juba aastaid seda ootab. Lähemat teavet restaureerimistööde ja koguduse muude ettevõtmiste kohta leiab soovija Nõo koguduse vastvalminud kodulehelt www.nookirik.ee.

Madis Kanarbik

EELK Nõo koguduse juhatuse esimees

LUULETUS KRISTUSE KANNATUSAJAKS

Vaatkem Aadamat ja Evat
Mulla sisse kaevavad
Esimest küll hauda teevad
Härdalt nemad nutavad

Ära kiildud puust on süüdüd
Poeg on pojast maha lüüdüd
Patt on patust siginud
Surm on patust sündinud

Tuhat hauda nemad näinud
Haua sisse maha jäänud
Viimne lootus viimne rööm
Sest et kõik on muld ja põrm

Selle luuletuse tõi Rahutegija toimetusele meie koguduse liige Alise London, kes päris selle 1930. aastate lõpul oma emalt Minna Londonilt.

KROONIKA

♦ 11. detsember oli koguduse jaoks eriline päev. Pärastlõunal esines Nõo kiriku meesansambel Tartus Tähtvere Päevakeskuses, õhtul aga Nõo kirikus. Kirikukontsert oli pealkirjastatud „Valgus koidab, valgus paistab“. See viitas ühekorraga kolmele asjale: tuntud kirikulaulule, jõulude tulekule ja uutele valgustitele kirikus. Nimelt renoveeris rühm missioonitundega elektrikuid 2015. aasta suve lõpul ja sügisel meie kiriku elektrisüsteemi ja paigaldas muuhulgas uusi LED-valgusteid, mis panevad meie kiriku interjööri hoopis teistmoodi „elama“. Kontserdil tänati ka teisi koguduse koostööpartnereid, kes on 2015. aastal kogudust ühel või teisel viisil aidanud. Meenutati ka röömsat asjaolu, et just sel päeval avati internetis koguduse esimene oma kodulehekülg, mille autor on kunstnik Markus Kasemaa. Ja, *last but not least*, esitleti ka Nõo kiriku meesansambli uut CD-d „Kiida nüüd Issandat, minu süda“. Õhtu lõppedes joodi üheskoos kirikukohvi.

♦ 14. detsembri õhtul kogunes kirikusse Nõo kooli pere koos oma lähedastega, et laulda juba traditsiooniks kujunenud kontserdil adventi- ja jõululaule. Muusika kõlas imekaunilt. Kontserdi raamistas palvega õp Mart Jaanson.

♦ 18. detsembril toimus traditsiooniline „sügishooaja“ lõpujumalateenistus Külaaseme külas Kalju Õlleku külalislahkes kodus. Jutlustas ja armulauda jagas õp Jaanson. Pärast jumalateenistust pakkus lahke peremees osavõtjatele, nagu ikka, sööki ja jooki.

♦ 18. detsembri õhtul kogunesid kirikusse meie koguduse pühapäevakoolilapsed koos õpetaja Imbi Tanilsooga. Toimus jõulupidu, mille raames räägiti jõuluevangeeliumist, lauldi ja oldi ka toiduosades.

♦ 18. detsembril pärast pühapäevakooli jõulupidu peeti kirikus ka aasta viimane Taizé-palvus. Tänu olgu Jumalale selle eest, et oleme saanud regulaarselt kord kuus üheskoos Taizé-laadis laule laulda. Pühakirja kuulata ja palvetada! Tänu olgu ka kõigile ustavaile osalejatele!

♦ 20. detsembri peajumalateenistusel andis õp Jaanson leeriõnnistuse kolmele uuele koguduseliikmele. Olge ustavad surmani, siis pärите elupärja, kallid konfirmeeritud!

♦ 20. detsembri pärastlõunal esines Nõo kiriku meesansambel traditsioonilise adventikavaga Meeri seltismaja sõbraliku publiku ees. Lisaks meestele esines aga seekord ka meie koguduse liige sopran Katre Kruuse. Katre ja mehed võeti väga hästi vastu ning tänati neid muuhulgas ka maitstva kehakinnitusega. Aitäh, head sõbrad Meerilt!

♦ Toomapäeval, 21. detsembril pidas meie kogudus kirikus oma jõulupidu. Esimene pool peost möödus teiselt, sest Nõo laulustuudio meie koguduse koorijuhi Ragne Meieri juhatusel valmistus jõuluõhtu esinemiseks. Sellele avalikule proovile oli tore kaasa elada! Pärast laste proovi lõppu esines oma jõulu-

Nõo Reaalgümnaasiumi segakoor koos oma dirigendi Kadri Pihlariga 14. detsembri jõulukontserdil lauluhoos.

Foto: MART JAANSON

Leerilapsed koos õpetajaga pärast leeriõnnistamist 20. detsembril 2015. Foto: MART KEERUTAJA

õhtu-kavaga ka koguduse segakoor. Seejärel maitsti jõululaualt head-paremat, lauldi jõululaule, aeti juttu ja murti pead viktoriinil. Viktoriinil osales kolm võistkonda. Viimase ülesandena paluti võistkondadel kirjeldada Nõo kogudust. Vastusena sellele palvele laekusid järgmised iseloomustused. Nõo kogudus on ilus, muusikat armastav, koorimuusikat toetav (segakoor ja meesansambel), innovaatiline, kirikupühade kogudus, lootustandev, elujõuline, kokkuhoidev, hea tuumikuga, õpetaja näol hea eestvedajaga, hea ja tasakaaluka suhtlemisstiiliga, külalistele avatud, erinevate koguduste ja konfessioonidega sõprussuhteid väärtustav. Oli vaid üks kriitiline märkus: vajame kogudusemaja. Tänu Jumalale ja kõigile koguduseliikmele, et meil läheb hästi! Ja küllap see kogudusemaja aegki ükskord kätt jõuab...

♦ Jõuluõhtu jumalateenistusest 24. detsembril võttis 2015. aastal osa eriliselt palju rahvast. Laulsid koguduse segakoor ja Nõo laulustuudio lapsed Ragne Meieri juhatusel. Laulu saatsid Veli Lahtmets klaveril ning Nõo muusikakooli noored muusikud Triin Timm flöödil ja Ellen Veidenbaum viiulil. Jutlustas õp Jaanson, orelit mängis Margit Keeman.

♦ 1 jõulupüha jumalateenistusel 25. detsembril kaunistasid teenistust lauluga Nõo kiriku meesansambel ja meie koguduse sopran Katre Kruuse. Pärast jumalateenistust joodi koos ka kirikukohvi.

◆ 25. detsembri pärastlõunal toimus armulauaga jõulupalvus ka Nõo hooldekodus. Sealgi esines lauluga Nõo kiriku meesansambel koos Katre Kruusega. Jutlustas ja armulauda jagas õp Jaanson.

◆ 29. detsembril toimus Nõgiaru raamatukogus meie koguduse piiblitunni-aasta viimane kokkusaamine. Lauldi jõululaule, maitsi jõulupraadi ning kõneldi Jeesusest Kristusest kui Sõnast ja Tarkusest.

◆ 31. detsembri õhtusel armulauaga jumalateenistusel saadeti ära vana aasta. Pärast jumalateenistust maitsti traditsiooni kohaselt käärkambri pliidil küpsetatud pannkooke.

◆ 1. jaanuari hommikul alustati aastat samuti armulauaga jumalateenistusega. Laulis Nõo kiriku meesansambel. Pärast jumalateenistust siirdus ansambel oma tavapärasele aastalguse koosviibimisele tenor Mati Koonukõrbi maakodus Põlva maal Tagametsal.

◆ Kolmekuningapäeva, 6. jaanuari õhtusel jumalateenistusel laulis koos meie koguduse segakooriga meie hea sõber EELK Tartu Peetri koguduse segakoor Kristiina Lorenzi juhatusel. Solistina astus üles ka külaliskoori laulja Veronika Sõstar. Pärast jumalateenistust siirduti üheskoos Nõo päevakeskusesse, et olla koos toiduosaduses ja laulda jõululaule.

◆ 7. jaanuaril käis meie kiriku suurt Walckeri orelit korrastamas orelimeister Olev Kents. Ta ütles, et see on tema esimene töö sel aastal ja imestas, et meie kirik on keset jaanuaripakast nii soe. Seda tuleb võtta tunnustusena meie kirikuteeniija Toivo Saalile. Aitäh Sulle, Toivo!

◆ 13. jaanuaril pidas kiriku käärkambri jälle raamatutundi meie koguduse kristliku kirjanduse asjatundja Taimo Põld. See tund oli esimene kohtumine kaks korda kuus toimuma hakkavast raamaturingist, mille tänavune teema on „Piibli sõnum kirjan- duses“.

◆ 17. jaanuaril pärast peajumalateenistust tutvustas oma näitust „Figuurid“ Tartu kunstnik ja meie koguduse hea sõber Markus Kasemaa. Ta rääkis väga huvitavalt kunstist endas ja endast kunstis. Tema pildid on kiriku allkorruse loodenurgas ja rõdukorruse lõunaküljes nähtavad juba alates 2015. aasta detsembrist ning neid saab vaadata (samuti osta) kuni 2016. aasta aprilli keskpaigani.

◆ 21. jaanuaril esines meie kirikus orelikontserdiga helilooja, vaimulik ja organist Rein Kalmus. Temaga koos musitseerisid ka viiulikunstnik Raeli Florea ja Reinu tütar, sopran Mervi Kalmus. Kontserdil osalenud tubli 40 kuulajat jäid, nagu kuulda oli, kontserdiga väga rahule.

◆ 31. jaanuaril pidas meie koguduse nõukogu kiriku käärkambri korralise aastakoosoleku. Võeti vastu 2015. aasta majandus- ja tegevusaruanne ning 2016. aasta eelarve ja tegevuskava. Leiti, et meie koguduse tuumik hoiab hästi kokku ja tänati selle eest Jumalat.

◆ 5.–7. veebruarini toimusid Põltsamaal traditsioonilised EELK Kirikunoorde talvapäevad. Nagu 2015. aastal, osales sel

Nõo koguduse noored kirikunoorde talvapäevade breik- tantsu töötoa. Foto: MADIS KASK

üritusel ka tänavu meie koguduse esindus: kolm täiskasvanut ja seitse noort. Suur tänu tublidele ja ettevõtlikele osalejatele!

◆ 10. veebruari õhtul tähistati jumalateenistusega palvepäeva, tuhkapäeva ja Kristuse kannatusaja algust. Teenistuse muutsid eriliseks külalisesinejad: EELK Tartu Maarja koguduse juhatusesimees metsosopran Lea Hallik ning EELK Puhja koguduse organist ja koorijuht Miina-Liisa Kuusemaa. Nad esitasid aaria „He was despised“ („Ta oli põlatud“) G. Fr. Händeli oratooriumist „Messias“ ja rahvakoraali „Kui patt teeb vaeva mulle“.

◆ 23. veebruari hommikul kogunes kirikusse kolm koguduseliiget – Veiko Klassen, Madis Kanarbik ja õp Mart Jaanson –, et paigaldada pikihoone seintele näituste korraldamiseks vajalikud siinid. Selleks oli juba varem saadud Pühakodade programmilt vastav toetus ja nüüd tehti asjatundjast Veiko juhtimisel projekt ka teoks.

◆ 23. veebruari pärastlõunal Nõgiaru raamatukogus toimunud piiblitund oli eriline. Õnnitleti raamatukogu juhatajat ja Nõgiaru piiblingi head inglit Sigrid Piirit, kellel täitus ümmargune sünnipäev. Sigrid on raamatukogu üksed kristlikule tööle lahti hoidnud juba viimased 15 aastat. Rohket Jumala õnnistust Su elus ja töös, Sigrid!

◆ 24. veebruari keskpäeval toimus meie kirikus Eesti Vabariigi 98. aastapäeva jumalateenistus. Nii nagu möödunudki aastal, oli ka tänavune aastapäeva-jumalateenistus oikumeeniline. Külaskülalised olid EAÕK Nõo Kolmainu koguduse diakon Toomas Erikson ja preester Orenti Kampus. Jumalateenistust kaunistasid Nõo laulustuudio lapsed ja koguduse segakoor Ragne Meieri juhatusel. Orelil musitseeris Agnes Laasimer. Aastapäevakõne pidas meie koguduse liige, bioloog ja kirjanik Juhani Püttsepp. Oli südamluk ja ülev sündmus, suur tänu kõigile osalejatele!

◆ 27. veebruaril pani Viljandi Fotoring meie kirikusse üles fotonäituse „Elu nagu malemäng“. Fotode eksponeerimiseks kasutati mõned päevad enne seda kirikusse üles seatud uusi näitusesiine. Näituse avasid fotoringi kolme liikme juuresolekul Nõo kiriku meesansambel, kes esitas G. P. da Palestrina moteti „Sicut servus“ („Õtsekui hirv“), ning õp Jaanson, kes luges laulu aluseks oleva psalmi 42 ja ütles õnnistussõnad.

RISTITUD 06.12.15 Nõo PÜHA LAURENTSIUSE KIRIKUS

Kristin Marii Viinalass
Kristjan Markus Viinalass

Joosep Viinalass
Alar Viinalass

KONFIRMEERITUD 20.12.15 Nõo PÜHA LAURENTSIUSE KIRIKUS

Muia Keerutaja

Ele-Riin Viinalass

Alar Viinalass

MAETUD

Aadu Juhanson	15.12.15	Tartu krematoorium
Arvo Ulst	30.12.15	Nõo kalmistu
Linda Kopp	10.01.16	Nõo kalmistu
Ants Tamm	27.01.16	Nõo kalmistu

PALUME VABANDUST!

Eelmise Rahutegija (nr 37, detsember 2015) sünnipäevaõnnitluste rubriigis on vahetusse läinud vendade Räisade vanused. 10. detsembril 2015 sai 74-aastaseks mitte Olev, vaid Lembit Räisa.

Samas kohas on viga sisse tulnud Juhan Ubalehe vanuses. Juhan sai 19. jaanuaril 2016 mitte 72-, vaid 74-aastaseks.

TEATED

♦ Meie koguduse nõukogu 31.01.2016 koosolekul võeti vastu koguduse aruanne 2015. aasta kohta. Selle aruande ja palju muuga saab tutvuda meie koguduse uuel koduleheküljel aadressiga www.nookirik.ee.

♦ Reedel, 4. märtsil 2016 kell 19.00 toimub Nõo noortekeskuses (vallamaja keldrikorrusel, Voika 23, Nõo) noorteõhtu. Külal on EELK Tartu Pauluse koguduse noored koos õpetaja Kristjan Luhametsaga. Kõik huvilised on palutud!

♦ Pühapäeval, 20. märtsil 2016 kell 13.00 algab kiriku käär-kambris meie koguduse kevadine leerikursus. Tundide edasised toimumisajad lepitakse kokku ühiselt. Leerikursusele on lahkesti oodatud igas vanuses leerilapsed!

♦ 15. aprillini 2016 saab meie kirikus vaadata kahte näitust. Juba alates möödunud aasta detsembrist on üleval Tartu kunstniku Markus Kasemaa näitus „Figuurid“ (töid saab ka osta). Alates 27. veebruarist on lisaks võimalik vaadata ka Viljandi Fotoringi näitust „Elu nagu malemäng“.

♦ Jätkub annetuste kogumise aktsioon Nõo Püha Laurentsiuse kiriku ja kõrvalhoone restaureerimise toetuseks. Seisuga 27. november 2015 on annetusi kogunenud 4 474,22 eurot. Sellest summast on Pühakodade programmi (valdkond 2 – pühakodade jätkusuutlik kasutus) toetuse omafinantseeringuks kulunud 215,84 eurot, kirikuaeda veevarustuse ja kanalisatsioonitrassi rajamiseks vajalikeks arheoloogilisteks uuringuteks 3 060 eurot ning panga teenustasudeks 11,34 eurot.

Annetusi saab endiselt teha nii sularahas koguduse õpetaja kätte kui ka koguduse Swedbanki arvele nr EE11 2200 2210 5844 2062 (saaja: EELK Nõo Püha Laurentsiuse Kogudus). Täname südamest kõiki seniseid ja tulevaseid annetajaid!

♦ Liikmeannetust 2016. aasta eest saab teha nii sularahas koguduse kantseleis kiriku käärkambris kui ka pangaülekanedega (a/a nr EE23 1010 1520 0609 1003 SEB pangas, saaja: EELK Nõo Kogudus, selgitus: „NIMI. Liikmeannetus EELK Nõo kogudusele“). Annetussumma on vaba. Palume kõigil koguduseliikmeil teha oma liikmeannetus hiljemalt 31. detsembriks 2016!

JUMALATEENISTUSED JA MUUD KOGUDUSE ÜRITUSED

Ehkki alljärgnevas kavas on jumalateenistused paigas, võib ürituste osas tulla muutusi ja lisandusi. Jälgigem siis teateid nii Nõo Valla Lehes kui kirikus. Aga lõpuks ütleb ju apostel: "Kui Issand tahab ja me veel elame, siis teeme seda või teist." (Jk 4:15)

MÄRTS

R, 4. kl 19.00	Noorteõhtu Nõo noortekeskuses (vallamaja, Voika 23, Nõo). Külas on EELK Tartu Pauluse koguduse noored ja õp Kristjan Luhamets
P, 6. kl 11.00	Jumalateenistus. Armulaud
T, 8. kl 16.00	Piiblitund Luke raamatukogus
P, 13. kl 11.00	Jumalateenistus
K, 16. kl 12.00	Piibli- ja laulutund Meeri seltsimajas
R, 18. kl 12.00	Piiblitund Külaaseme külas
R, 18. kl 19.30	Taizé-õhtu kirikus
P, 20. kl 11.00	Palmipuudepäha jumalateenistus. Armulaud. Laulab koguduse segakoor
P, 20. kl 13.00	Kevadise leerikursuse algus kiriku käärkambris
T, 22. kl 16.00	Armulauga palvus Nõo hooldekodus
N, 24. kl 18.00	Suure Neljapäeva jumalateenistus. Armulaud
R, 25. kl 11.00	Suure Reede liturgiline jumalateenistus
P, 27. kl 11.00	I ülestõusmispäha jumalateenistus. Armulaud. Laulab koguduse segakoor
E, 28. kl 18.00	II ülestõusmispäha jumalateenistus
T, 29. kl 15.30	Piiblitund Nõgiaru raamatukogus

APRILL

P, 3. kl 11.00	Jumalateenistus. Armulaud
P, 10. kl 11.00	Jumalateenistus
T, 12. kl 11.00	Piiblitund Luke raamatukogus
R, 15. kl 12.00	Piiblitund Külaaseme külas
R, 15. kl 19.30	Taizé-õhtu kirikus
P, 17. kl 11.00	Jumalateenistus. Armulaud
T, 19. kl 16.00	Piiblitund Nõo hooldekodus
K, 20. kl 12.00	Piibli- ja laulutund Meeri seltsimajas
R, 20. kl 19.30	Taizé-õhtu kirikus
P, 24. kl 11.00	Jumalateenistus. Armulaud
T, 26. kl 15.30	Piiblitund Nõgiaru raamatukogus

MAI

P, 1. kl 11.00	Jumalateenistus. Armulaud
N, 5. kl 18.00	Taevaminemispäha jumalateenistus. Armulaud
P, 8. kl 11.00	Emadepäeva perejumalateenistus
T, 10. kl 16.00	Piiblitund Luke raamatukogus
P, 15. kl 11.00	I nelipäha jumalateenistus. Armulaud. Laulab koguduse segakoor
E, 16. kl 18.00	II nelipäha jumalateenistus
T, 17. kl 16.00	Jumalateenistus Nõo hooldekodus
K, 18. kl 12.00	Piibli- ja laulutund Meeri seltsimajas
R, 20. kl 12.00	Piiblitund Külaaseme külas
R, 20. kl 19.30	Taizé-õhtu kirikus
P, 22. kl 11.00	Kolmainupäha jumalateenistus. Armulaud
P, 29. kl 11.00	Jumalateenistus
T, 31. kl 15.30	Piiblitund Nõgiaru raamatukogus

SEGAKOORI HARJUTUSED ESMASPÄEVITI kell 18.00 Nõo päevakeskuses (Tartu tn 20, Nõo)
 PÜHAPÄEVAKOOL NÕO NOORTEKESKUSES (Voika 23 Nõo) kuu 2. ja 4. REEDEL kell 16.00
 PÜHAPÄEVAKOOL LUKE KÜLAS (Tamsa tee 4-5 Luke) REEDETI ja LAUPÄEVITI. Jälgige reklaami!

**ÕPETAJA VASTUVÕTUAEG kiriku käärkambris
 KOLMAPÄEVAL ja REEDEL kl 9.30-11.30**

SÜNNIPÄEVAD

PALJU ÕNNE JA JUMALA ÕNNISTUST TEILE KÕIGILE!

MÄRTS

Vilma Luksep	Elva	01.03.	80
Anne Sorgsepp	Elva	02.03.	57
Tõnu Naudi	Nõo	03.03.	69
Laine Henno	Tartu	05.03.	84
Peet Paurson	Metsalaane	06.03.	66
Maie Soonberg	Luke	06.03.	81
Margus Värno	Nõo	08.03.	40
Laine Pöder	Elva	10.03.	82
Karl Toots	Tallinn	10.03.	84
Taavi Hallik	Tartu	11.03.	34
Aime Mägi	Meeri	11.03.	81
Linda Org	Meeri	11.03.	74
Mare Kanarbik	Vissi	12.03.	54
Helju Mikkel	Luke	13.03.	91
Rein Prost	Käo	14.03.	70
Magnus Urb	Tallinn	15.03.	34
Eva Keernik	Nõo	16.03.	72
Toomas Kangur	Tartu	17.03.	49
Triin Pöder	Tartu	17.03.	35
Urve Tõnnov	Tartu	17.03.	78
Marge Allikas	Nõo	20.03.	46
Aino Raud	Altmäe	20.03.	79
Anneli Avi	Peedu	20.03.	32
Raul Räisa	Illi	21.03.	39
Heli Kruuse	Nõo	22.03.	55
Piret Prost	Elva	23.03.	39
Maarja Daniel	Peedu	24.03.	30
Gunnar Sannamees	Nõo	24.03.	31
Raili Värno	Nõo	26.03.	38

Juhan Soonberg	Nõo	27.03.	83
Maidu Allikas	Nõo	28.03.	43
Mati Käärrik	Aiamaa	29.03.	61
Ene Naudi	Nõo	30.03.	62
Merry Aart	Valga	31.03.	63
Mart Jaanson	Märja	31.03.	50

APRILL

Peeter Zeiger	Meeri	03.04.	78
Jane Pedmannson	Tartu	04.04.	45
Maret Terav	Rakvere	04.04.	86
Malle Roomet	Meeri	06.04.	70
Maie Pau	Külitse	07.04.	67
Eve Aruväli	Nõo	08.04.	55
Marje-Maret Kivari	Karijärve	10.04.	73
Olev Räisa	Tallinn	11.04.	68
Marek Sugul	Elva	12.04.	39
Margus Lehesaar	Nõo	14.04.	39
Miralda Lind	Tartu	14.04.	79
Marta Ehrlich	Pärnu	15.04.	85
Aila Utsu-Püttsepp	Peedu	16.04.	44
Helju Aav	Tartu	17.04.	82
Viive Terav	Luke	19.04.	75
Koit Viigipuu	Melliste	21.04.	51
Ele-Riin Viinalass	Luke	21.04.	32
Endla Tamm	Meeri	23.04.	84
Tiina Üöpik	Tartu	23.04.	54
Vello Napseppa	Tartu	24.04.	55
Marju Arras	Tallinn	25.04.	68

Margus Tõnnov	Tartu	25.04.	80
Ragne Sinimaa	Viljandi	30.04.	30

MAI

Ave Kütt	Meeri	01.05.	32
Maire Ulst	Nõo	01.05.	58
Muia Keerutaja	Nõo	02.05.	68
Karl Kruuse	Nõo	02.05.	29
Marina Karro	Nõo	04.05.	60
Marike Tennosaar	Nõo	05.05.	25
Ruth Veidenbaum	Jõgeva	08.05.	41
Tõnis Kask	Nõo	09.05.	37
Maimu Piir	Nõo	10.05.	102
Anne Joosepson	Nõo	12.05.	54
Kaidi Jürimäe	Nõo	12.05.	28
Marju Raud	Meeri	12.05.	70
Juta Sannamees	Nõo	12.05.	52
Tõnis Otsa	Tartu	15.05.	84
Toivo Pöld	Peedu	15.05.	60
Lea Kuimets	Põlva	19.05.	85
Olev Sannamees	Nõo	19.05.	55
Janno Kütt	Meeri	20.05.	29
Maarja Oja	Visusti	20.05.	32
Viivi Soonvald	Meeri	22.05.	78
Ülo Tõnnis	Tartu	24.05.	85
Kaido Kubri		28.05.	36
Ene Paurson	Metsalaane	28.05.	62
Kadi Ulst	Nõo	28.05.	34
Linda Trummal	Tartu	29.05.	43
Marianne Viljamaa	Nõo	29.05.	88

KONTAKT

EELK NÕO PÜHA LAURENTSIUSE KOGUDUS,

reg nr 80210421, Tartu tn 2, 61601 Nõo Tartumaa

A/a nr EE23 1010 1520 0609 1003 (saaja: EELK Nõo Kogudus)

ANNETUSED KIRIKU JA KÕRVALHOONE RESTAUREERIMISEKS:

A/a nr EE11 2200 2210 5844 2062

(saaja: EELK Nõo Püha Laurentsiuse Kogudus)

JUHATUSE ESIMEES Madis Kanarbik, tel 504 6570

KOGUDUSE ÕPETAJA Mart Jaanson, tel 745 5195 (kantseleis),
749 3344 (kodus), 5661 1443; e-post mart.jaanson@eelk.ee

Koguduse veebilehekülj www.nookirik.ee

KIRIKUVANEM Toivo Saal, tel 745 5120 (kodus)

ORGANISTID

Agnes Laasimer, tel 528 4166

Margit Keeman, tel 5615 3207

Katre Kruuse, tel 5560 6678

Ragne Meier, tel 526 5569

KOORIJUHT

Ragne Meier, tel 526 5569

PÜHAPÄEVAKOOLIÕPETAJAD

Imbi Tanilsoo, tel 525 6607

Marju Liblik, tel 5837 7550